

Обратно броене за цифровизацията?

Спомняте ли си онази реклама, в която възрастен мъж питаше: „Как бе, младеж, как да го свържа?". И младежът отговаряше: „Много просто – кабелът на телевизора от едната страна, кабелът на антената – от другата." За популяризирането на цифровизацията държавата развърза кесията и изхарчи цели 19 млн. лева. Половин година след старта й у нас обаче се оказва, че в резултат на щедрото държавно финансиране двата края са свързали само някои рекламни агенции. И „прилежащите" им медии, към които са разпределени средствата от кампанията. Оказва се също, че шест месеца след дигитализацията на ефира зрее тенденция той да се децифровизира. Защо? И кой има полза от това? Завръщането към разпространението по кабел и сателит започна съвсем скоро и нищо чудно да повлече крак. В Съвета за електронни медии постъпи искане за заличаване на индивидуалните лицензи на bTV Lady+1 и Ring.Bg + 1 за наземно цифрово разпръскване. И двата тв канала са част от bTV Media Group, а причината за старта на обратното броене е абсолютно финансова. По неофициални данни излъчването на сигнал от мултиплексите излиза годишно 7-8 млн. лева. От доставчика на услугата обаче не казват какво ще се случи, след като две от телевизиите се откажат, независимо че договорите им са сключени далеч преди да настъпи дигитализацията. Към момента в СЕМ все още не са предприети необходимите действия за „откачването" им. Причината – експертите на съвета били... в постоянна комуникация с операторите. Колкото до Закона за радиото и телевизията, той не забранява на операторите да се откажат от лиценза си за цифрово разпространение, още по-малко пък по някакъв начин да ги принуждава да използват само него, за да достигнат до абонатите си. Дали пък в bTV не са решили да подменят каналите, които се разпространяват чрез наземен цифров сигнал? Според запознати медийната група няма намерение да качва други свои представители на мултиплекса. По закон тя може да разпространява на първия етап от цифровизацията три канала – основния bTV и два нишови. По силата на това изискване на цифрова платформа се появили нишовите bTV Lady и Ring.bg, но вместо да вървят в реален час, цифровите се излъчват с час закъснение от оригиналната програма. Този модел приложиха и конкурентите от „Нова телевизия", пускайки по същия начин Diema Family+1. Но още тогава не се разбра каква е целта на лицензосителите да изненадат потребителите си с "малката" подробност, че трите програми ще се предават с 1 час изоставане от реалния ефир. Наивно е да се смята, че някой ще гледа футболен мач, след като вече знае резултата или пък сериал, който се повтаря. А и как цифров канал с един час закъснение от „оригинала" да носи доходност? На всичко отгоре намеренията на bTV Media Group да развие „женския" си канал със собствена продукция не се реализираха. Тогава? Защо са всичките тези движения, особено в години на свит рекламен пазар? Не е изключено плановете на някои от големите медийни групировки да са се попроменили, след като първоначалните им желаниа да напълнят мултиплексите с програми, чиито честоти след време да препродадат, са ударили на камък. Вече е повече от очевадно, че очакванията цифровизацията да напълни касите на телевизиите трудно ще се сбъднат. Един от проблемите в сектора е разминаването между обещания и реалност. Цифровизацията се представяше като възможност за максимално разнообразие от безплатни програми, които ще достигнат до аудиторията със завидно качество. Дали защото процесът мина през призмата на побългаряването, или пък заради нещо друго извънредно и глобално, цифровите програми, поне засега, са между осем и единайсет.

Тогава къде са обещаваните 70? При положение, че нормалните телевизори днес вече помнят по двеста-триста канала, за какво разнообразие става въпрос? Още когато цифровизацията започваше, операторите се оплакаха от високите цени за цифрово разпространение. Така се стигна до качването на мултиплексите на по-малко от предвидените програми. При все това процесът продължи да се представя като единствения начин за максимално много безплатни телевизионни канали. Българската асоциация на кабелните комуникационни оператори (БАККО) потрива самодоволно ръце от вятъра на промяната. Ако до неотдавна нейните членове бяха най-сериозно засегнати от шурма на цифровизацията, то сега вече може да пият по едно кафе за успокоение, че бизнесът им няма така стремглаво да загине. „Цифровизацията в телевизионното ѝ превъплощение беше буря в чаша вода“, твърди председателят на управителния съвет на организацията Димитър Радев. Необходими са законодателни промени, пък смята шефът на Комисията за регулиране на съобщенията Веселин Божков. Днес може би е рано да се каже какви, но ако обратното броене достигне застрашителни размери, ще се наложи вземането на някакво решение. Конкретно Божков е на мнение, че цифровите програми най-вероятно ще се редуцират все повече. Не е изключено скоро да останат само БНТ1 и БНТ2. Основният проблем сега е как тези програми да се увеличат, а не да намаляват, категорична е Анета Милкова, член на Управителния съвет на държавната телевизия, с ресор цифровизацията. „Независимо от това какъв брой частни телевизии ще се възползват от цифровия ефир в България, БНТ ще изпълни своите ангажименти на обществена медия“, подчерта тя пред „БАНКЕРЪ“. Сега БНТ създава и разпространява три национални програми чрез електронната съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръсване. И като обществена медия следва да гарантира на българските граждани свободен достъп до тяхното съдържание – безвъзмездно и в реално време. Отказът от цифрово излъчване на тези програми би означавал същите да се разпространяват единствено чрез кабел и сателит. Но подобен акт би нарушил правата на българския зрител, а БНТ не би изпълнила възложените ѝ по закон функции за осигуряване на свободен достъп до обществените аудиовизуални медийни услуги, изтъкна Милкова. Според нея най-голямата трудност пред БНТ във връзка с цифровизацията на ефира е недофинансирането на обществената телевизия в две посоки: по отношение на технологичното и техническото обновление и по отношение на съдържанието (създаването на нови програми). Всъщност да не бързаме с прогнозите за цифровия фронт. Основният въпрос е къде сбъркахме с българската цифровизация, при положение че тя вече е завладяла САЩ и част от европейските държави, а останалите се борят в същата посока? Грешно ли се свързаха двата кабела? Или целта е да има промени, след които отново ще трябва да се обяснява с щедро държавно финансиране как и какво точно да се свърже.